

*Od tedna
do tedna*

KDO JE UBLIL PROGRAM
SODNE REFORME

Z NANI washingtonski publicist Jay Franklin piše, da bi bil Roosevelt lahko rešil svoj načrt za reformiranje, oziroma povečanje najvišjega zveznega sodišča, aко bi bil pripravljen pristati na kupčijo z nazadnjaskimi demokratskimi senatorji iz južnih držav. Cena, ki se jo je od njega zahtevalo, je bila sledeča:

Administracija naj privoli na pogreb zakonskega načrta za minimalne meze in maksimalni delovni čas. Roosevelt bi moral odprt napasti C. I. O. Dajanje za relinfa dela naj bi se skrilo še za nadaljnih 10 odstotkov. Z drugimi besedami rečeno, administracija naj bi kapitulirala na celi črti, kar se ti enega socijalnega in delavskega programa.

Vodja skupine, ki je bila pripravljena na tako kupčijo, je podpredsednik Garner, burbonec iz Texasa.

Roosevelt v to kupčijo ni hotel privoliti — kar mu je v največji kredit — in tako se je zgodilo, da so vprizorili nanj političen atentat ljudje, ki bi v ogromni večini danes nikdar ne sedeli v zvezni zakonodajci, da se niso pri vseh treh splošnih volitvah l. 1932, '34 in '36, držali za Rooseveltovo skupino ter lovili in dobili ljudske glasove pod pretvezo, da bodo podpirali njegove socialne reforme.

* * *

Prav tako izdajalsko so nastopili v tej važni borbi nekateri senatorji, ki so v preteklosti radi nastopali kot "liberalci". Vodja tega krila je bil senator Wheeler iz Montane. Ljudje, ki ga poznavajo, pravijo, da se je vrgel v boj proti Rooseveltu največ vsled tega, ker je videl priliko, da zasenči Rooseveltov vpliv v demokratični stranki, samega sebe pa da potisne v ospredje kot možnega predsedniškega kandidata pri prihodnjih volitvah.

Tretji in zelo važen faktor je bila tragična razcepljenost organiziranega delavstva.

* * *

Ako sploh od katere strani, tedaj je imel Roosevelt pravico pričakovati baš od delavstva, da se bo endnušno in odločno zavzel za njegov program. Tega pa ni bilo. Tisti vpliv, ki ga delavstvo poseda, je bil oslaben, vsled boja med C. I. O. in A. F. of L.

In končno — burbonski interesi, ki razpolagajo z neomejenimi svotami za kurupcijske svrhe, so prepregli senat s svojimi lobisti ter s pomočjo ne-lojalnosti in nezaslušne sabotaje na visokih mestih v kongresu in v administraciji zabil željel smrti v Rooseveltov sodni program.

Tako se nam nudi paradoxni prizor: Predsednik, katemu je ljudstvo šele pred dobrim pol letom izreklo največjo zaupnico, katere je bil še kdaj deležen kak poglavarski Ameriške republike, je bil poražen v vprašanju, ki mu je bilo najbolj pri srcu, reakcija, ki je bila tistikrat od ljudstva v prahu pomandranata, pa slavi zmago.

* * *

Vprašanje sedaj je, ali si bodo ljudje zapomnili izdajalce ter jih pri prvi priliki plačali, kakor so zasluzili. Nahajamo se v zmedenih časih. Propagandni mlini reakcije so na delu noč in dan in svojo robo kažejo v tako različnih barvah in oblikah, da se je resno batiti, da to ni zadnja zmaga, katero slavi fronta demagogov in ljudskih zakoriščevalcev.

Kako težko pot ima Rooseveltova administracija v vsem pri-

NAPREDEK

VOLUME II.

Cleveland, Ohio, August 4th, 1937

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomselne Podporne Zveze

NUMBER 53

PREGLED VAŽNIH DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

VTISI Z OBISKA V HERMINIE, PENNA.

John Kvartich, gl. predsednik

Senatna zbornica je prošlo soboto s 56 glasovi proti 28 sprejela administracijsko predlogo za minimalne meze in maksimalni delovni čas. Roosevelt bi moral odprt napasti C. I. O. Dajanje za relinfa dela naj bi se skrilo še za nadaljnih 10 odstotkov. Z drugimi besedami rečeno, administracija naj bi kapitulirala na celi črti, kar se ti enega socijalnega in delavskega programa.

Vodja skupine, ki je bila pripravljena na tako kupčijo, je podpredsednik Garner, burbonec iz Texasa.

Roosevelt v to kupčijo ni hotel privoliti — kar mu je v največji kredit — in tako se je zgodilo, da so vprizorili nanj političen atentat ljudje, ki bi v ogromni večini danes nikdar ne sedeli v zvezni zakonodajci, da se niso pri vseh treh splošnih volitvah l. 1932, '34 in '36, držali za Rooseveltovo skupino ter lovili in dobili ljudske glasove pod pretvezo, da bodo podpirali njegove socialne reforme.

* * *

Prav tako izdajalsko so nastopili v tej važni borbi nekateri senatorji, ki so v preteklosti radi nastopali kot "liberalci". Vodja tega krila je bil senator Wheeler iz Montane. Ljudje, ki ga poznavajo, pravijo, da se je vrgel v boj proti Rooseveltu največ vsled tega, ker je videl priliko, da zasenči Rooseveltov vpliv v demokratični stranki, samega sebe pa da potisne v ospredje kot možnega predsedniškega kandidata pri prihodnjih volitvah.

Tretji in zelo važen faktor je bila tragična razcepljenost organiziranega delavstva.

* * *

Ako sploh od katere strani, tedaj je imel Roosevelt pravico pričakovati baš od delavstva, da se bo endnušno in odločno zavzel za njegov program. Tega pa ni bilo. Tisti vpliv, ki ga delavstvo poseda, je bil oslaben, vsled boja med C. I. O. in A. F. of L.

In končno — burbonski interesi, ki razpolagajo z neomejenimi svotami za kurupcijske svrhe, so prepregli senat s svojimi lobisti ter s pomočjo ne-lojalnosti in nezaslušne sabotaje na visokih mestih v kongresu in v administraciji zabil željel smrti v Rooseveltov sodni program.

Tako se nam nudi paradoxni prizor: Predsednik, katemu je ljudstvo šele pred dobrim pol letom izreklo največjo zaupnico, katere je bil še kdaj deležen kak poglavarski Ameriške republike, je bil poražen v vprašanju, ki mu je bilo najbolj pri srcu, reakcija, ki je bila tistikrat od ljudstva v prahu pomandranata, pa slavi zmago.

* * *

Verska vojna v Jugoslaviji, katero je izval konkordat z Vatikanom, se nadaljuje in položaj v deželi postaja od dneva do dneva bolj napet. Radi glasovanja za konkordat je bilo izobčenih iz pravoslavne cerkve sedem ministrov in 141 članov Narodne skupščine. Ko se je v Beogradu vršil pogreb pravoslavnega patrijarha Varavane, o katerem se je razširila govorica, da je bil zastrupljen, se je spremenil v ogromno demonstracijo, dasi mirno, proti vladni. Verski boj med pravoslavno in katoliško cerkvijo pa so izrabili mohamedanci, ki so v Sarajevu in po nekaterih drugih južnih krajinah vprizorili kravne izgredje proti katoličanom. Prišlo je do spopadov z orožniki in policijo, v katerih je bila ena ženska ubita, nad sto oseb pa je bilo ranjenih. Glasom ene vesti je ministrski predsednik Stojadinović koncem minulega tedna sklenil položiti ostavko, toda ob času, ko to pišemo, prihaja druga vest, iz katere je razvidno, da je Stojadinović še vedno na krmilu. Slovenski klerikalni vodja državljani.

Liga narodnih partizanov, katerih je notranji minister v Stojadinovičevem kabinetu.

Japonska invazija Kitajske se nadaljuje. Kitajci so se vsled pol letom izreklo največjo zaupnico, katere je bil še kdaj deležen kak poglavarski Ameriške republike, je bil poražen v vprašanju, ki mu je bilo najbolj pri srcu, reakcija, ki je bila tistikrat od ljudstva v prahu pomandranata, pa slavi zmago.

Vprašanje sedaj je, ali si bodo ljudje zapomnili izdajalce ter jih pri prvi priliki plačali, kakor so zasluzili. Nahajamo se v zmedenih časih. Propagandni mlini reakcije so na delu noč in dan in svojo robo kažejo v tako različnih barvah in oblikah, da se je resno batiti, da to ni zadnja zmaga, katero slavi fronta demagogov in ljudskih zakoriščevalcev.

Kako težko pot ima Rooseveltova administracija v vsem pri-

Ogledalo:

Tragedije, komedije in zanimivosti iz življenja

Washington — Nobena dežela tako dobro ne skrbi za vojne veterane in njih potomce kot ravno Zed. države. Uradno se poroča, da je ameriška vlada od časa revolucionarne vojne pa do danes veteranom raznih vojen in od njih odvisnim osebam izplačala ogromno sveto 21 milijard dolarjev in 993 milijonov. Na vladni podpori sta še danes dve potomki veteranov vojne iz leta 1812. Ena je hči, druga pa žena veterana iz omenjene vojne, ki so jo imele Zed. države z Anglijo.

Pariz — Bivša čarnikarka Magda de Fontages, ki je pred nekaj meseci v nogo obstrelila nekoga francoskega diplomata, katerega je dolžila, da je pokvaril njenog ljubezensko afero z Mussolinijem, je bila obsojena na leto zapora, toda ji je bila zaporna kazen odpuščena. Plačati pa je morala \$4 globe. Obravnavna je bila tajna, ker so oblasti bale, da bi slučaj utegnil povzročiti zapletljajce z Italijo.

Moskva — Na smrt je bila obsojena knjigovodkinja moskovske podzemne železnice, ki je poverila 32,600 rublev.

Pet let ječe pa je dobil moški, ki ji je pomagal ukradeni denar skriti.

Miami, Fla. — Oblasti so za-

prle nekoga 40 -letnega moškega, ki je priznal, da je proti plačilu dovoljeval moškim vstop v svoje stanovanje, kjer so moralno zlorabljali njegovi mladoletni hčeri, starci 13 in 16 let.

Salem, O. — Dva moška sta

bila obsojena na 30 dni zapora,

ker sta v pisanem stanju vozila avtomobil. Prosila sta sodnika,

da jima dovoli zapor od sedeti ob nedeljah. Njuni prošnji je bilo ugodeno in tako bosta prihodnjih 30 nedelj presedela v ječi.

Berlin — Odkar je Hitler na vladni v Nemčiji, se je do sedaj vse smrtne odsode vršilo z ob-

glavljenjem, pri katerem se je rabilo srednjeveško bojno se-

kiro. V bodoče pa se bo rabilo poseben stroj, ki bo sekal glave.

Altona, Mo. — Pet in dvajset ljudi je bilo vrženih na tla in več med njimi ranjenih, ko je strela udarila v visoko drevo pred cerkvijo, pod katerim so se nahajali.

Dalmatia — Odkar je Hitler na vladni v Nemčiji, se je do sedaj vse smrtne odsode vršilo z ob-

glavljenjem, pri katerem se je rabilo srednjeveško bojno se-

kiro. V bodoče pa se bo rabilo poseben stroj, ki bo sekal glave.

Atena, Grčija — Pet in dvajset ljudi je bilo vrženih na tla in več med njimi ranjenih, ko je strela udarila v visoko drevo pred cerkvijo, pod katerim so se nahajali.

(Dalje na 3. str.)

KAKO JE TO?

Ako je res, kakor pogosto trdijo organi reakcije, da ni med fašističnima režimoma v Italiji in Nemčiji in med režimom v Sovjetski Rusiji nobene razlike, zakaj pa isti organi

bolj ali manj odkrito hvalijo Mussolinija in Hitlerja, za Stalina pa nimajo nikoli dobre besede?

Mi se ne ogrevamo za nobeno diktaturo, ampak če se no-

čemo skregati z lastno pametjo, potem moramo priznati, da med Nemčijo in Italijo ter

Sovjetsko Rusijo obstoji velika razlika. Drugačnih misli postanemo šele, kadar se bodo

organji Wall Streeta začeli navduševati za Stalina.

(Dalje na 3. str.)

KAJ POMENI O-NOVICE IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI ŠIROM AMERIKE

Aktivnosti SSPZ

Piknik bo imelo v soboto 14. avgusta društvo št. 2 SSPZ v Claridge, Pa. Vršil se bo na vrtu Slovenskega narodnega doma.

V nedeljo 15. avgusta bo imelo piknik društvo št. 89 SSPZ, Presto, Pa. Vršil se bo v Presto parku.

Društvo št. 239 SSPZ v North Braddocku, Pa., naznača, da bo v soboto 27. novembra priredilo veselico s puranovo večerjo ter prosi okoliška društva, da ne priejajo veselicu na dotični dan.

Velikojezersko razstavo, ki je sedaj odprt v Clevelandu, je obiskalo že na stotine Slovencev iz raznih naselbin širom Zed. držav. Članom SSPZ se nudi krasna prilika, da si ogledajo to veliko in zanimivo razstavo, ali je povečini še neznan, kajti podrobnosti pridejo na dan še v prihodnjih štirih tednih. Skušal bom pa vsaj deloma pojasnit pomen teh mladih sestankov za našo Zvezo. Lansko leto se je vršil v Chicagu 4. atletski zbor SSPZ, in meni je pripadla sarža, da sem prireditev razbobljal potom našega glasila. Kak efekt so dotični dopisi imeli na faktično vdeležbo, mi ni znano; dana pa je bila zunanjim članom prilika čitati, kaj se je godilo, torej je bil namen vsaj delno dosezen. To je dalo menda tudi br. Candonu misli, da bi še letos skušal, če je ostalo še kaj tiste privlačnosti v mojih dopisih. Bomo videli, je rekel slepec.

Olimpijada je za vse — ne samo za mladino

Večina našega članstva je mišljena, da so Olimpijade, ali atletske tekme, le za mladino. Baseball igrajo, skačejo, dirkajo v krogle mečejo čez dan, zvezcer pa plešejo in uživajo dobre čase. Tri dni tako, pa je mir za eno leto! Pojemanje je deloma pravlo, deloma napačno. Da se uživa dobre čase, je resnica. Kaj bi pa počeli fantje in dekleta, ako bi ne smeli imeti "good time?" Napačno se pa pojmuje, da so starejši člani izvezeti ter da je atletika in "goodtime" samo za mladino.

Starejši člani so ravno tako vabjeni, da tekmujejo kot mladina, ampak odzovejo se ne.

Mladina je organizirana že mesec, starejši pa to še na mesec ne pride, dokler ni cela prireditev končana. Stavil bi, da se med našimi "možaki" še najde junake, ki bi dalje vrgli kroglo kot njihovi 18-letni sinovi, ali pa mamo, ki jo noge nesejo hitreje kot pa njeno bolj moderno hčerko, a klubu temu bodoči sin in hčerka nagrajeni z medaljo, ata in mama pa ne.

Pojd, pojdi! Stare kosti še za klop niso dobre! To je za mladino. In s takimi izgovori, izrečenimi mogoče v šali, si odrasli sami stvarijo mišljeno, da so sportne igre le za mladino. Balinjanje! No ja, to pa to!

V ti stroki so pa še mojstri. In to bodo tudi javno povedali.

Družinski dan za vse člane organizacije

Ampak ti letni izleti niso samo za atletiko. Olimpijade SSPZ v prvi vrsti predstavljajo odločeni čas vsakega leta, ko se članstvo SSPZ zbira, ko se znanci ponovno pozdravljajo in prijatel

NAPREDEK

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMI-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društvo

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS
**OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY**

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnosti:
6231 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O.

Telephone: HENDERSON 5811

VOL. II. NOVEMBER 104 NUMBER 53

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

PRIPRAVA ZA NAŠ JUBILEJ

PRIHODNJE leto bo SSPZ praznovala 50-letnico svojega obstoja. Inkorporirana je bila leto pozneje, toda dejansko je bila organizirana oziroma ustanovljena leta 1908 in bo torej leta 1938 praznik njega 30-letnega obstanka.

To nas spominja na dejstvo, da je SSPZ najmlajša izmed naših bratskih organizacij v Ameriki, ki imajo naroden delokrog. Obenem pa nas opozarja, da slovensko naseljeništvo v tej deželi ni več mlado, temveč, da je celo tisto, kar je najmlajšega med nami, že doseglo takozvano zrelo dobo. Od zrelih organizacij, prav kot od zrelih ljudi, pa se pričakuje zrelih misli in zrelih dejanj.

Članska kampanja, ki jo imamo sedaj, je en način za merjenje naše jakosti, torej tudi zrelosti, kajti te dve lastnosti gresta roka v roki.

Prvih pet mesecev naše kampanje je za nami. V tej dobi smo dosegli nekaj, ampak — bodimo odkriti — dovolj ni bilo. Če v prihodnjih mesecih, ki so nam še na razpolago, ne bomo beležili boljših uspehov, se bojimo, da to ne bo izpričevalo naše zrelosti, temveč to bo izpričevalo naše — nezrelosti.

Mi ne verujemo, da dobri in lojalni člani in članice želijo, da bi organizacija za svojo 30-letnico dobila tako izpričevalo. Če bi ga navzlic temu dobila, potem bi se to dalo razlagati edino na ta način, da ima Zveza premo lojalnih članov, preveč pa takih, ki do nje ne čutijo prav nobene odgovornosti. Vsaka drugačna razlagava bila nemogoča.

Mi vemo in vi veste, da je SSPZ prav tako dobra, zanesljiva in poštena organizacija kot katerakoli druga. V vseh letih svojega obstanka še ni bilo slučaja, da bi ne izpolnila pošteno in v smislu pravil vseh obveznosti, ki jih je imela do svojih članov. In danes je po svojem ustroju in poslovnem sistemu ena nojmodernejsih med našimi bratskimi organizacijami.

Enako svetil je rekord SSPZ z ozirom na delo za splošni dobrobit našega ljudstva v Ameriki. Ob vsaki priliki je nudila gmotno in moralno podporo vsaki dobrini koristni stvari med nami ter že z imenom, katerega nosi, javno in brez strahu manifestirala za ideje in ideale svobodne misli, ki so baza vsakega pravega človeškega napredka.

Tako po svojem delu v preteklosti kot po tem, kar je danes, je SSPZ organizacija, katere biti član ali članica mora biti v zadoščenje in ponos vsakemu zavednemu in naprednemu Slovencu in Slovenki v Ameriki. In v nič manjši ponos in zadoščenje bi moralno biti slehernemu članu in članici, da ima priliko za tako organizacijo delati — agitirati za njeno rast med prijatelji in znanci. Gotovo pa bi ne smelo biti člana, ki ne bi najprej vpisal vanjo svoje otroke, sinove in hčere.

Ni naš namen, da bi omalovaželi ali zapostavljal druge naše poroporne organizacije, ampak prav kakor je dolžnost. "Napredka" kot uradnega glasila, da brez prenehanja teden za tednom in mesec za mesec vzbodbujeta in navdušuje k delu za to organizacijo, prav tako je dolžnost vsakega resnično zavednega člana in članice, da storiti vse, kar je v njegovi ali njeni moči za povzdigo, ugled in napredok SSPZ.

Kot že rečeno, v prvih petih mesecih naše kampanje smo storili nekaj, ampak ne dovolj — ne dovolj za organizacijo s takim rekordom poštenega dela in s takimi pogoji za napredok kot jih ima SSPZ.

Ako smo doslej zanemarili svojo dolžnost, tedaj bomo morali v prihodnjih mesecih s tem večjo odločnostjo

pritisniti ter tako pokazati, da v resnici stojimo za organizacijo. Tega gotovo ne bomo dopustili, da bi jo izpostavili preziru baš sedaj, ko se pripravljamo, da proslavimo njen 30-letni jubilej.

Pet mesecev časa še imamo. Izrabimo jih, da bomo ob Novem letu častno nastopili in častno praznovali jubilejno leto Slovenske Svobodomiselnne Poroporne Zveze!

Sem in tja

William Candon

Čas hiti — Olimpijada je pred durmi. Ali je vse pripravljeno? Skoro bi rekel vse, morebiti tu pa tam še manjka kakšna malenkost in tudi to se bo izvršilo, predno gostje pridejo. Odbor za Olimpijado je dnevno na delu. Prostori v bližnjem Gordon parku za žogometno igro in metanje podkrov nam je mesto dovolilo, za plavače je objavljeni mestna kopališča, katero oskrbuje naš rojak Mr. Martin Antoncic, ki gre v vseh ozirih na roke naši mladini. Za balincarje je pa preskrbljeno v S. N. Domu, kakor tudi za vse druge priredbe. Poglavitno, kar je sedaj potreba, je, da nam tajniki iz raznih naselbin imenujte tekmecev itd. Zatorej vas vse pozivljam, ne odlašajte do zadnje minute, ampak sporočite rajši danes kot jutri.

Kot kaže zanimanje po raznih naselbinah in po raznih bližnjih državah, se članstvo prav dobro pripravlja za prihod v našo metropolo. Vse bo v redu, samo, da bi se nas še našava usmilla z lepim vremenom. Poslane so prošnje na sve svetnike, posebno pa na svetega Elijo, da naj zapre zavornice na nebu za 4., 5. in 6. septembra.

V bodočih izdajah Napredka bo pojasnjeno program in vse potrebno za goste.

Društvene zadeve

V nedeljo 8. avgusta se vrši redna mesečna seja društva Lunder-Adamič, št. 20 SSPZ, v navadnih prostorih. Vabi se članstvo, da poseti to sejo v polnem številu, ker imamo veliko važnih stvari za rešiti. Pred dormi je Olimpijada in to vam je znano, kaj nas čaka. Najvažnejše je pa nedelja, katera vam prinese lahko plačan asesment, ako se vdeležite seje. Kje ste pa več članice? Tudi vepridite svojo srečo iskat. Pustite enkrat možičke, naj enkrat sami skuhamo. Boste vsaj videle, kako bo kosilo teknilo.

Ali je vaše društvo že poslalo oglas za spominsko knjižico? Ako ne, storite takoj, ne odlažajte z oglasom. Morebiti tudi vaš trgovec vzame en oglas, če ga vprašate. Vzorec upam da ste dobili od oglasov, ko vam je

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

DELAVSKIE NOVICE IN ZAKLJUČEK SEJE

North Braddock, Pa. — Pred vsemi meseci sem poročal, kako napredujemo z našo United Electrical and Radio Workers inijo pri Westinghouse Co. Sedaj, ko to poročam, imamo približno devet tisoč članov, oziroma okrog 75 odstotkov. Voliteve, ki so se imelo vršili zadnjega maja, se niso visile iz razloga, ker Greenova unija U. E. W. ni bila lastopana in tem je U. E. R. W. No. 601 pripoznana po vladnem delavskem odboru kot predstavnica delavec v svrhu kolektivnega pogajanja z Westinghouse Co. Sedaj so se začela pogajanja med kompanijo in unijo in rezultat vidimo v kratkem.

Westinghouse Co. do sedaj še ni podpisala pogodbe z unijo. Vsi tisti, ki še ne pripadate v Local 601, torej stopite v pisarno in se vpisite. Sedaj je še nizka pristopnina in s tem si boste pripromogli do boljšega kruha. So nekateri, ki pravijo, da nas Westinghouse Co. dočula, tega pa ne vedo, da bodo se unije zunaj ne borile za nas, bi tudi kompanija družače postopala, oziroma, kakor je poprej. Med depresijo so vrgli deset tisoč delavec na cesto, medtem ko so drugi delali po eden ali dva dni na teden. In plačuje so zbilzni na polovicu. Tistikrat niste govorili, da West-

Ampak ne pozabite, da se bodo nekdaj razmere zopet vrnila, ako se ne bomo organizirali in naučili složnega nastopanja.

Dve milji od tukaj v Wilmerdingu, Pa., se nahaja Westinghouse Air Brake Co. V tej tovarni dela do šest tisoč delavev, ki so organizirani v Local U. E. R. W., ki pa ga kompanija še ne priznava. Na 18. juliju se je vršila izredna seja radi stavke. Nekaj članov je bilo za to, da se prične s stavko, ker kompanija neče priznati unije, medtem ko je večina odglasovala, da se vprašanje delavske reprezentacije da na volitve potom National Labor Relations Board-a, ki naj odloči med U. E. R. W. unijo in Independent United Employes. Razume se, da zadnje omenjena organizacija je le po imenu "independent", v resnici pa je to kompanijska unija, ker drugače bi se gospodje od kompanije ne potegovali zanjo. Tam dela več Slovencev. Upam, da bodo šli na delo in pridobil svoje solave za unijo. To je edina pot do zmage.

Na 17. juliju se je vršila mesečna seja društva št. 239 in sklenjeno je bilo, da za prihodnjo sejo v soboto 14. avgusta bo nabavilo sodček piva, tako da si bomo po seji malo grla ovladi. Saj veste, ako nas pričela bolje delati, sem se od-

sedaj priti še v večjem številu. Začetek seje bo ob 7:30.

Nadalje je bilo sklenjeno, da priredimo veselico na 27. novembra, na kateri vas bomo posesti s "turkijem". Sicer je ta dan še precej daleč, ampak omenjam že sedaj z željo, da bližnja društva ne bodo priredila veselicu na isti dan, ker tako le drug drugemu škodujemo.

Kampanja za nove člane je še zmirom v razmahu. Torej člani in članice društva št. 239 SSPZ, dajte pripelj svoje dobre prijatelje pod okrilje Slovenske Svobodomiselnne Poroporne Zveze. Mogče celo nagrado odnesemo, kar bi bilo lepo in tudi nekaj vredno.

Na svidenje v velikem številu dne 14. avgusta ob 7:30 zvečer!

Louis Karish, tajnik.

* * *

PIKNIK DRUŠTVA ŠT. 2

Claridge, Pa. — Vsemu članstvu društva št. 2 se naznana, da naše društvo priredi piknik na 14. avgusta. Tudi društva v bližnji okolici so prošena, da nam prislokojo na pomoč na ta dan s čim obilnejšim posetom.

Ves čisti dobiček je namenjen sproti bratova žena Rozi. Tudi z njo sem se prvič spoznal, kakor tudi z dvema prijaznima hčerkma in sinom. Tudi Vam srčna hvala za vso postrežbo, ki sem je bila deležna, ko sem bila pri Vas več dni.

Od tam se peljemo z bratom v Strabane k bratancu Johnu Podboju. V bližini živijo tudi moje tri sestričine, Mrs. Frank Drenik, Mrs. John Verhovnik in Mrs. Justin Kern. Iskrena hvala za vse dobrote, ki ste jih bila deležna pri vas. Prav takoj nalepša hvala bratancem Pavlu, Andreju in Franku Posega. Naš še omenim, da je bil en več znamenitosti, ki so mu se zlasti na kanone se je zastopili, dobiti visoko saržo, nazadnje pa je postal celo baron, kar je že nekaj, če se pomici, da jih Kranjci nikoli nismo dosti imeli. To je bilo tiste čase, ko je še Marija Terezija vladala Avstrijo.

Pa je bil Jurij Vega pristna moravška korenina. Ko so mu v Moravčah odkrivali spomenik, sem ravno nekako kiklci odstralil, pa se še dobro spominjam tistega dneva, ker je vojaška banda prišla naravnost iz Ljubljane in tako nebesko lepo igrala, da tega nikoli ne pozabim. Takat sem prvič slišal pravo muziko.

Cesarjevega Janeza seveda niste poznali, če niste iz Moravča doma. Bil je majhen in čokat človek, in imel je ogromen appetit; pojedel je najmanj za pol ducata povprečnih zemljjanov. Zato se je najraje držal okoli moravških mesarjev, ki so razumeli njegovo slabost in ga zalažali s kostmi in drobovinama za ajmoht. Nas otroke je Cesarev Janez najbolj zanimal radi svoje glave, ki je bila veča kot mernik. Če smo ga držali, je skočil za nami in nas skusal ujeti, kar pa se mu ni nikoli posrečilo, kajti valj se je kot medved, mi pa smo tekli kajti zajci. Sicer pa se ga nismo bali, ker ni bil hudoben človek.

Ko je bil Cesarev Janez kakih dvajset let star, ga je njegova mati nekaj vzel s seboj v cerkev. Fant je že dozorel, si je mislila dobra žena, in ima morda kake pregrše misli, pa bi se spodobilo, da bi šel k spovedi. No, in ko sta prišla v cerkev, je mati pokazala Janezu spovednico in mu rekla, da naj stopi notri in razbremeni svojo vest.

Janez je storil kot mu je vela mati. Ampak dolgo ni ostal notri. Zdajci plane iz spovednice ter ves preplašen zavjep: "Mati, tukaj je pa eden noter!" In jo ubere iz cerkve, kolikor so ga pete nesle. In to je bilo prvič in zadnjič, ko je bil Cesarev Janez pri spovedi.

Vidite, take kaveljne smo imeli mi Moravčani. Pa naj se kdo reče, da smo frk!

Z OBISKOM V PENNI.

Chicago, Ill. — Pred 25 leti sem prišla s svojim bratancem Johnom Podbojem v Canonsburg, Pa., k njegovemu družini. Po preteku enega meseca sem se podala k svojemu znamcu Jakobu Putzu v Chicago, kjer sva se kmalu potem poročila. Misli so mi večkrat vhajale nazaj v Pensylvanijo, ker imam tam dva brata in več drugih sorodnikov. Ker pa človek z malimi otroci težko potuje, sem z obiskom odlašala. Nato pride depreacija in z njo vse zle posledice, ki jih je deležen navadni trpin.

Letos pa, ko sta mož in sin pričela bolje delati, sem se odločila imeti moje prve počitnice v Pensylvaniji ter obiskati moje sorodnike, prijatelje in znajance. Dobila sem kovčeg, položila vanj potrebne reči, rekla good-bye svojim in zasedla vlak dne 1. julija ob 8. uri zvečer. Po prijetni 12-urni vožnji se je vlak ustavil v Johnstownu, Pa. Takoj, ko izstopim z vlaka, zagledam brata Franca Podboja s svojimi otroki, s tremi sinovi. Sledijo pozdravi, nakar zasedem avto ter se takoj odpeljam po vijugasti cesti, ki gre strmo v hrib in potem okoli gričkov gor in dol v Park Hill na bratov dom. Bratova žena me prijazno sprejme in obe sva bili veseli spoznati se. To je bilo prvič, ko sa se videli in sva obe imeli dosti povedati.

Ko sem pred kratkim bila, da je neki rojak Tonetu Zajcu očital, da so vsi tisti, ki so iz Moravča doma, malo frk, se je oglašala tudi moja moravška kri in je rekla, da to ni po pravici in da tako se pa že ne da. Kajti Moravčani nismo frk!

4. avgusta, 1937.

Pa brez zamere...

Ko sem pred kratkim bila, da je neki rojak Tonetu Zajcu očital, da so vsi tisti, ki so iz Moravča doma, malo frk, se je oglašala tudi moja moravška kri in je rekla, da to ni po pravici in da tako se pa že ne da. Kajti Moravčani nismo frk!

Gotovo ste že slišali ali pa čitali o Juriju Vegi. Preprost kmečki fant je bil Jurij. Za par let so ga poslali v Ljubljano hlače trgat, pa je bil takoj brihne glave, da je kmalu svetje učitelje računanja učil. Iznašel je logaritemično tabelo, ki sicer ne vem, kaj je, vem pa, da visoka matematika brez take tabele ne more izhajati. Pa tudi na kanone se je zastopil, dobiti visoko saržo, nazadnje pa je postal celo baron, kar je že nekaj

Slovenska Svobodomiselna
Podpora Zveza

USTANOVljENA 1908

INKPORPORIRANA 1908

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 41 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1393 East 47th Street, Cleveland, Ohio.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslujočih in mladinskih društev,
245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNJI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 East 72nd Street, Cleveland, Ohio
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNI GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chenes St., Pittsburgh, Pa.

Spremembe v članstvu pri društih SSPZ za mesec
Changes in Membership by SSPZ lodges for the month of

JUNE 1937

Novo pristopili — Newly Admitted

Društvo

1 Michael Pluth	29	70013	54 Umrla: Josephine Fink, 40, C. 41652.
1 Mary Pluth	24	70012	67 Črtana: Ellis Rolls, 17, C. 41957.
11 Berzetta Stanovich	18	24122	69 Črtana: Frank Virant, 18, C. 21986;
20 John F. Laugus	27	42008	70 Umrl: Louis Sterle, 24, C. 40460.
22 Louise Monfresa	17	24098	80 Umrl: Joe Drap, 46, C. 21739.
37 Margaret Skrjanc	17	24125	86 Črtan: Joseph Mahkovec, 18, C. 21816.
38 Justin Grilc	17	24101	89 Črtana nazaj sprejet: Mary Usenik, 27, C. A. 9920; Steve Usenik, 24, C. A. 9928.
41 Leroy J. Holmes	16	24102	107 Umrl: John Srša Sr., 43, C. 40934.
41 Joseph Rosenberger	18	42010	124 Črtan nazaj sprejet: Frank Kotar, 44, C. 2385. Prestopili od društva št. 131: Jennie Banchina, 25, C. 20604;
46 Frank Nemanich	23	42011	131: Banchina, 29, C. 20655.
46 Rudolph Nemanich	22	70006	120 Črtane: Katherine Budic, 45, C. 41052; Mary Janezic, 28, C. 40917;
59 Raymond Ceglar	18	24103	Mary Snider, 46, C. 41090.
102 Dora Peterrel	17	42012	124 Prestopili od društva št. 38: Mimile Bubro, 18, C. 22344; Rossie Sadar, 26, C. 22899; Theresa Kosmatinc, 44, C. 22903.
117 William Bazil	18	42013	126 Črtana: Rupert Maloney, 22, C. 41284; Anna Bizjak, 18, C. 40270.
120 May Starina	50	24105	Umrl: Joseph Pogacar, 51, C. 22990.
127 Katherine Leknar	17	24106	140 Peter Genari
140 Catherine Zunich	18	24107	124 Črtan nazaj sprejet: Andy L. Snosnik, 26, C. 22903.
146 Katherine Zunich	18	24108	141 Črtana Frances Slak, 18, C. 23725.
148 Mary Matjevich	18	24109	146 Črtana: Mary Suica, 22, C. 40775; Sophie Niksic, 19, C. 21350.
152 Annie Moosnik	27	24130	149 Umrl: John Tekavčič, 47, C. 21044.
158 Frank Castell, Jr.	23	42014	155 Črtan nazaj sprejet: Andy L. Snosnik, 26, C. 20534.
176 Frank Pivek	17	42015	160 Črtan: Tony Saiz, 17, C. 22543.
180 William Crne	27	24110	167 Črtan nazaj sprejet: Paul Bankovich, 34, C. 20395.
197 Anthony Jacksa, Jr.	33	42016	172 Črtana nazaj sprejet: Fr. Likovich, Jr., 17, C. A. 12640; Joseph Uzmak, 22, C. A. 12830.
197 Neil Barbiro	36	42017	173 Črtani: M. Horvatic, 19, C. 20299; P. Piskulin, 26, C. 7351; L. Klemencic, 23, C. 20799.
198 Frank Spehek	27	42018	174 Črtani nazaj sprejet: Gregor Matkovich, 40, C. 22615; Anna Bozicevich, 33, C. 22617.
198 Rose Slabe	18	42018	187 Črtana nazaj sprejet: Agnes Strom, 28, C. 21980; Matt Snyder Sr., 43, C. 22326.
207 Frank Mautz	40	24116	189 Črtan: John Roy Morgan, 26, C. 41303.
211 Anton Klemencic	27	24117	192 Umrl: George Benec, 34, C. 41055.
235 John Bonazzo	23	42035	196 Črtana nazaj sprejet: Paul Ladisch, 36, C. 23327; Rosie Ladisch, 34, 23334.
239 John Bendekovich	38	24119	197 Črtani nazaj sprejet: C. Bozich, 27, C. 40346; A. Bozich, 21, C. 40344; M. Grahek, 35, C. 41939; John Jacksi, C. 41926; M. Lavrich, 23, C. 40591; J. Sodetz, 27, C. 41923; A. Sodetz, 25, C. 41934; F. Sodetz, 22, C. 41935; L. Bokal, 23, C. 23904; A. Puzel, 18, C. 40044; J. Skrbec, 22, C. 40481. Črtani: Ladislav Tisol, 21, C. 40172; Mildred Tisol, 21, C. 40717; Downing Luke, 21, C. 40590; Vinc. Janes, 26, C. 41959; Joseph Novak, 27, C. 40165.
240 Bertha Janezic	18	24104	198 Prestopili od društva št. 120: Edward Oreh, 18, C. 42007.
— Črtani nazaj sprejeti: Črtani. Prestopili od drugih društev.			205 Prestopili od društva št. 224: Edward Leben, 20, C. 21348.
Društva			215 Prestopili od društva št. 198: Margaret Kikol, 23, C. 40903.
Lodge			220 Prestopili od društva št. 47: Katherine Plutt, 32, C. 22913.
1. Črtani nazaj sprejeti: J. Slobodnik, 41, C. 23697; F. Urbanz, 33, C. 41826; A. Urbanz, 25, C. 3691. Črtan: A. Tezak, 20, C. 5180.			227 Črtana nazaj sprejet: Angela S. Mayer, 41, C. 23155.
14 Črtana nazaj sprejet: Mary Zupanic, 26, C. 20665.			234 Črtana nazaj sprejet: Mary Dušgar, 19, C. 41169.
17 Črtan: John Malenšek, 26, C. 6644.			235 Črtana nazaj sprejet: Mary Plavec, 19, C. 41114.
19 Prestopili od društva št. 110: Miloš Dovič, 35, C. 21166.			
20 Črtana nazaj sprejet: Jennie Kužnik, 18, C. 40526.			
24 Umrl: Anton Gross, 40, C. 3816.			
25 Plačan certifikat vzel: John Staranski, 45, C. 20718.			
26 Črtani: Josephine Kostinšek, 21, C. 13874; Jacob Knafelc, 25, C. 6738; Ludvig Pintar, 25, C. 20722; Jernej Hafner, 41, C. 40581. Prestopili od društva št. 54: Stanley Janesh, 25, C. 41028.			
27 Prestopili od društva št. 224: Frances Jereb, 17, C. 24036; Anna Drasler, 21, C. 21605; Frank Leben Jr., 21, C. 50080; Fr. Drasler, 22, C. 20170; Anton Drasler, 26, C. 20172; A. Drasler, 30, C. 22275; Carl Franciszek, 25, C. 20484; Angela Janezic, 18, C. 22602; Marti Mittmajer, 18, C. 22576; Joseph Mittmajer, 18, C. 21604. Črtani: Carl Cerar, 19, C. 21184; John Cebular, 16, C. 16019; Mary Groselj, 29, C. 21885; Mary Rupnik, 17, C. 16461; Carl Franciszek, 25, C. 20484.			
28 Črtana: Jan Jakovčič, 41, C. 40636; Katherine Jakovčič, 17, C. 71238.			
30 Prestopil od društva št. 41: John Vidmar, 28, C. 41503.			
42 Črtan nazaj sprejet: Vinko Mihelčic, 42, C. 20679.			
53 Prestopili od društva št. 22: Anton Banich, 18, C. 22435.			

PREGLED VAŽNIH DO-GODKOV DOMA IN PO SVETU

(Dalje s 1. str.)

Mavrov. Fašistični viri to seveda zanikujo.

Stavka jeklarskih delavcev, ki je bila v Ohiju že pred časom delno zlomljena, potem ko je gov. Davey postal vojaštvu pred tovarne, je pretekli teden pred eno izmed tovarn Republic Steel korporacije v Clevelandu dovedla do ostrih spopadov, med stavkarji, stavkolomci in policijo. Ubit je bil en stavkar, ranjenih pa je bilo nadsto oseb, po večini stavkarji in njih simpatičarji. Oboroženi stavkokazi so vprizorili več izpadov iz tovarne in neusmiljeno tolki po piketih. Pokali so tudi streli in padale so plinske bombe. Stavkokazi so tudi vdri v stavarski glavni stan, kjer so razbili okna, zmetali polniščo na cesto ter natresi stekla v jed, ki je bila pripravljena za pikete. Policija je aretirala nekaj stavkarjev, katere se dolži, da so metali kamenje na avtomobile, ki so vozili skebe v tovarno, dočim ni bil aretiran niti eden izmed kompanijskih pobožnikov.

Lewisovo razočaranje. "Associated Press" poroča iz Washingtona, da je John L. Lewis tako razočaran nad predsednikom Rooseveltom, ker ni posegl v jeklarsko stavko, in da vsled tega je bolj odločen kot kdaj poprej, nadaljevati z delom, da se CIO pretvori v močno politično orodje, s katerevirom bo leta 1940 lahko diktiral obema strankama ter kandidata, katerega bo končno podprt, v slučaju izvolite v toliki meri obligiral, da bo moral slediti njegovim smernicam.

Lewis sam o svojih načrtih si cer molči, toda v tem smislu so se izrazili nekateri njegovi tovariši. Isti poročilo pravi, da je Lewis uverjen, da CIO že danes poseda odločilen vpliv v devetih državah, v enajstih drugih državah pa da je vpliv CIO, ako ne odločilen, brez dvojma kako močan. Med države, o katerih se smatra, da ima CIO v njih odločilen vpliv, se pričeva: New York, Pennsylvania, Ohio, Michigan, Illinois, West Virginia, Kentucky, Indiana in Wisconsin.

Henderson, N. C. — Pod vplivom verske blaznosti je neka 30-letna ženska ustrelila svoja dva mala sinčka, potem pa je zavživila strup. Rekla je, da je hotela, da bi otroka "prišla v nebesa."

Sofija — Bolgarska poštna uprava namerava izdati poštne znamke, na katerih bo slika nedavno rojenega prestolonaslednika Simeona.

Michiganski governer Murphy je zadnji teden vetril zakonski načrt, ki je določal, da v stavkah smejo vršiti piketiranje le delavci tovarne, v kateri se vrši stavka. Nižja, zbornica potem sprejela novo predloga, da katero se je izrekel governer, da sme piketirati vsak član unije, katera vodi stavko, tako je prebivalec dotične kraja. Toda senat je to predlogo zadavil ter odgodil zasedanje, pustivši ves program delavske zakonodaje nerešen. Tu se je zopet pokazalo, da ni dovolj, ako ima delavstvo le na eksekutivnih vladnih mestih ljudi, ki so mu simpatični, kajti v takem slučaju se protidejavski interesi poslužijo reakcije v zakonodajnih zbornicah.

Leon Trocki je te dni iz svojega pribeljališča v Mehiki poslal v svet prerokbo, da bo kitajsko-japonska vojna pospešila "vojno katastrofo in socialno revolucijo" na Japonskem in da bo Sovjetska unija prej ali prisločila na pomoč Kitajcem. Bivši glavar rdeče vojske dalje izjavlja, da so Japonci pričeli z novo invazijo Kitajske, ker jih je eksekucija maršala Tuhačevskega in sedmih sovjetskih generalov radi večim razmah organizacijske armade oslabljena. "Obglaženje" Rdeče armade je dalo japonskim militaristom

"NAPREDEK"

prosto roko. Trocki je tudi izjavil, da je Japonska "najslabnejši člen v kapitalistični verigi", ker ima "vojaško-financo superstrukturo, katera sloni na napol fevdalem, agrarskem barbarizmu."

V Buffalo, N. Y., je bila pretekli teden poravnana osem dni trajajoča stavka razvajalcev živilja, ki je nekaj časa grozila pozviročiti resno pomanjkanje živilja v mestu. Delavci so si priborili mezdno zvišanje.

Pozdrav z bombami so priredili irski nacionalisti angleškega kralju George in kraljici Elizabeth, ki sta prišla na obisk v Belfast. V zrak je bil pogrančki carinski urad in starejšemu članstvu moralno podporo in spodbudo za močnejšo zvestobo in zaupanje v Zvezno in njeno bodočnost. In ne bi tudi izgubili del mladih, drevesi in tudi velikim plesščem — uljudno vabimo, da nas posetite na dotični dan in se sami prepričate. Dotični park smo uredili mi Slovenci, oziroma naša društva, zato je tudi naša dolžnost, da ga podpiramo. Torej posetite nas na dotični dan, posebno še vabimo članstvo iz drugih naselbin.

Finančna opora za aktívna Zvezina društva

(Continued from page 4)

Olimpijadi in atletski zleti so tudi velikega finančnega pomena za društva v mestu, kjer se vrše. Nobeden ne gre od doma praznega žepa. Potom družabnih prireditev tekmo zleta je mogoče napraviti tudi nekaj dobička, ki postane last društva, ki so se lotila velikega dela. In da je ta denar porabljen za koristne in dobrodelne namene članstva v organizaciji, ni treba povdarijeti. Te koristi torej stanejo Zvezno teh par sto dolarjev na leto. Vredne so pa par tisočev! Ako bi se te izlete prekinilo in bi se dotično sveto razdelilo med razna društva, kake koristi bi imela organizacija potem? Ravno toliko, kot je bilo med raznimi društvi.

